

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของเกษตรกร 2) พฤติกรรมการรับชมรายการของเกษตรกร 3) ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ 4) ประเมินผลกระทบของรายการ และ 5) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการ โดยการสุ่มตัวอย่างเกษตรกรจำนวน 108 คน ที่อยู่ในโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย ในเขตพื้นที่อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ การสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณใช้แบบสัมภาษณ์ที่ออกแบบให้ตอบสนงเกษตรกร วัตถุประสงค์การวิจัย มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นที่ 0.85 จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) และใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ยค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ เกษตรกร 8 ใน 10 คน เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 52.10 ปี ประกอบอาชีพการเกษตรมาเฉลี่ย 22.03 ปี ส่วนใหญ่จบระดับประถมศึกษา และสมรสแล้ว เกษตรกรทุกคน เป็นสมาชิก ธ.ก.ส. อาชีพหลักคือ การปลูกพืชไร่ มีพื้นที่การเกษตรเฉลี่ยครอบครัวละ 5.05 ไร่ มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 2,480.56 บาท/คน ส่วนของครอบครัวมีรายได้เฉลี่ย 3,618.06 บาท/เดือน เกษตรกรมีภาระหนี้สินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรและหนี้สินจากแหล่งอื่น เฉลี่ยครอบครัวละ 46,423.15 บาท ภายหลังจากการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.6 มีจำนวนหนี้สินเท่าเดิม

2. พฤติกรรมการรับชม/รายการ เกษตรกรทั้งหมดเคยรับชมรายการพลิกฟื้นคืนชีวิต เกษตรกรไทย มาแล้วอย่างน้อย 2 ครั้ง เกษตรกร ร้อยละ 74.1 ระบุว่ารับชมน้อยมากโดยเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล/เกษตรอำเภอเป็นผู้แนะนำเหตุผลในการเปิดชมเพราะต้องการได้รับความรู้ใหม่

องค์ประกอบของรายการที่เกษตรกรกว่าครึ่งชอบ คือ การเปิดรายการ ผู้ดำเนินรายการ การตอบปัญหาข้อข้องใจและการมีส่วนร่วมในรายการ

ส่วนองค์ประกอบที่เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ชอบ ได้แก่ รูปแบบรายการ เนื้อหาสาระที่น่าสนใจ การสัมภาษณ์บุคคลในรายการ และช่วงเวลาที่ออกอากาศ

เกษตรกรต้องการชมเรื่องที่สอดคล้องกับกิจกรรมและทรัพยากรการผลิตของเกษตรกรรายย่อย เช่น การปลูกข้าว ข้าวโพด กระเทียม การเกษตรผสมผสาน การเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ ไก่ สุกร โค ตลอดจนการตลาดและการแปรรูปผลผลิตการเกษตร

3. ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อรายการ เกษตรกรมีความพึงพอใจระดับปานกลางเกี่ยวกับความชัดเจนของภาพ เสียง การได้ความรู้ใหม่ ๆ การลำดับเนื้อหา ความน่าเชื่อถือและการมีส่วนร่วมในรายการ เกษตรกรมีความพอใจน้อยในเรื่องเนื้อหาไม่ตรงความต้องการของเกษตรกรและชุมชน รูปแบบรายการไม่น่าสนใจ และช่วงเวลาที่ออกอากาศ เกษตรกรไม่พอใจ เรื่องการประชาสัมพันธ์รายการ

4. ผลกระทบของรายการต่อเกษตรกร เนื่องจากเวลาในการออกอากาศไม่เหมาะสมและเนื้อหาห่างไกลจากวิถีชีวิตของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่ระบุว่ารายการมีประโยชน์และผลกระทบต่อเกษตรกรน้อยมาก เนื้อหาสาระอาจทำให้มีความรู้มากขึ้น มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ แต่ไม่ทำให้เกิดทักษะทางการเกษตรใหม่ ๆ และไม่ทำให้คุณภาพชีวิตของครอบครัวเกษตรกรดีขึ้น

5. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายการ เกษตรกรกว่าร้อยละ 80 ต้องการให้เปลี่ยนรูปแบบรายการใหม่เป็นรูปแบบการสาธิตและสัมภาษณ์เกษตรกรในไร่นา หรือผสมผสานรายการหลายรูปแบบโดยแบ่งเนื้อหาเป็นช่วง ๆ เนื้อหาสาระ ควรสอดคล้องกับกิจกรรมของเกษตรกรรายย่อย และทรัพยากรการผลิตของเกษตรกร เวลาที่ออกอากาศควรเป็นช่วงก่อนหรือหลังข่าวภาคค่ำ การประชาสัมพันธ์รายการควรประชาสัมพันธ์ผ่านเกษตรตำบล/เกษตรอำเภอ ผู้ใหญ่บ้านและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล และมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อท้องถิ่นให้มากขึ้น

The objectives of this research were to find out: 1) demographic features of the farmers; 2) program viewing behavior; 3) farmers' satisfaction with the program; 4) benefits and impacts of the program on the farmers; and 5) suggestions for improving the program. The sample size of the research was 108 farmers in the debt moratorium and debt reduction program for small farmers in the area of Maetang district, Chiangmai province, selected by multi-stage sampling. The quantitative data was gathered by means of interview schedules, with the reliability co-efficiency of 0.85 and processed by the SPSS, yielding descriptive statistics of percentage, arithmetic mean, and standard deviation. The results were as follows:

1. Demographic features of the farmers

Eight out of ten farmers were males with an average age of 52.10 years. They have engaged in farming for an average of 22.03 years. Most of them had finished a primary school and they were all married and were members of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives. Their main job was field crop growing, their average farming area was 5.05 rais and an average monthly income was 2,480.56 Baht, per person while their household income averaged 3,618.06 Baht a month. Each farmer had an average debt of 46,423.15 Baht to the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives and other money lenders. After the debt moratorium program 79.6 % of them had the same amount of debt as before.

2. Program viewing behavior

All of the respondents viewed the TV program at least twice and 74.1% of them rarely watched it. They were suggested to view the program by extension agents and the reason for viewing was to gain new knowledge.

More than half of the respondents liked the program's title, moderator, Q&A, and viewers' participation and most of them disliked the program's format, contents, interviews, and the broadcast time.

They wanted the program to provide information compatible with activities and resources of small farmers such as growing rice, corn, garlic, integrated farming method, raising poultry, pig, and cattle; marketing, and agricultural product processing.

3. Farmers' satisfaction with the program

The respondents had a moderate level of satisfaction with the clarity of the video and audio presentation, new knowledge, organization of contents, trustworthiness, and viewers' participation in the program. They had a low level of satisfaction with the contents which did not suit their needs, the format, and the broadcast time. The public relations of the program were not satisfactory.

4. Benefits and impacts of the program on the farmers

The respondents stated that the program was of little use and affected their life at a low level due to unsuitable broadcast time and irrelevant contents. Although the respondents gained knowledge and created good attitudes toward their job, the program neither created new agricultural skills nor improved their quality of life.

5. Suggestions for improving the program

More than 80% of the respondents preferred the format with demonstrations and interview of farmers right in the fields, or an integration of mixed contents presented in a series of a duration of time, illustrating the activities of the small farmers and resources of agricultural production. The timing should be before or right after the evening news. Public relations should be done through sub-district and district agricultural extension agents, village chiefs, and sub-district administrative council members.